

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено

Затверджено

На засіданні кафедри музикознавства та
хорового мистецтва
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 18 від 25. 06. 2020 р.)

Завідувач кафедри _____ Ю. Є. Медведик

Силабус з навчальної дисципліни
«Основний музичний інструмент» (фортепіано),
що викладається в межах ОПІ (ОПН) музикознавство
другого (магістерського рівня) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

Львів 2020

**Силабус курсу «Основний музичний інструмент» (фортепіано)
2020–2021 навчального року**

Назва курсу	Науковий семінар
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	Салдан Світлана Олександрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	http://kultart.lnu.edu.ua/employee/saldan-svitlana-oleksandrivna , svitlana.saldan@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Для прикладу: понеділок, 10.10-11.30 год. (вул. Валова, 18, авд. 14). Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс передбачає поглиблення, набутих магістрантами на попередніх курсах інструментально-виконавських навичок та умінь, розширення їх музичного кругозору, що відіграє важливу роль в процесі дослідження музикознавчих проблем.
Коротка анотація курсу	Дисципліна « Основний музичний інструмент » є нормативною дисципліною зі спеціальності 025 Музичне мистецтво, яка викладається на протязі 1 року (2 семестрів) в обсязі 2 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення нормативної дисципліни «Основний музичний інструмент», яка охоплює навчально-методичну та практичну діяльність – підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності, подальший розвиток набутих на попередніх курсах інструментально-виконавських умінь, опанування фактурою творів для поглибленого музикознавчого аналізу й використання набутих знань у педагогічній практиці.</p> <p>Ціль вивчення дисципліни є вдосконалення професійних навичок, спрямованих на виконання конкретних музикознавчих завдань. Індивідуальний план студента передбачає розвиток знань, вмінь та навичок відповідно до багатьох чинників: рівень довузівської підготовки, ступінь розвитку його музичних здібностей, технічних можливостей тощо.</p>

**Література для
вивчення
дисципліни**

Основна

Гаккель Л. Фортепианная музыка XX века. – Ленинград: Советский композитор, 1990. – 288 с.

Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.

Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури XIX- XX ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.

Козаренко О. Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9–16.

Нейгауз Г. Г. Об искусстве фортепианной игры. – М.: Музыка, 1967. – 265 с.

Цыпин Г. М. Музыкант и его работа. – М.: Сов. композитор, 1988. – 384 с.

Шнабель А. Моя жизнь и музыка // Исполнительское искусство зарубежных стран. Вып. 3. – М., 1967. – С. 146.

Допоміжна

Задерацький В. Про природу та історичну функцію стилю Мирослава Скорика // Мирослав Скорик . - Львів, 1999. – С. 5– 27.

Кияновська Л. Творчість Василя Барвінського і художні стилі XX ст. // Василь Барвінський і українська музична культура. – Тернопіль, 1998. – С. 15– 18.

Кияновська Л. Син століття Микола Колесса в українській культурі XX ст. – Львів: Вид- во НТШ, 2002. – 293 с.

Салдан С. О. Фортепіанна мініатюра у творчості львівських композиторів Українське мистецтвознавство. №33. — Київ: – Вид. “Музична Україна”, 2004. – С.287-296.

Нотний матеріал

1. Барвінський В. Сонати. – К., 1990. – 64 с.
2. Барвінський В. Твори для фортепіано. Упорядник С. С. Павлишин. – К., 1988. – 158с.
3. Бах Й. С. Добре темперований клавір. 48 прелюдій та фуг. Том І. Редакція Б. Муджеліні. – К., 1973. – 125 с. Т. II – К., 1994. – 134 с.
4. Бах Й. С. Двоголосні інтенції. – К., 2004. – 31 с.
5. Бах Й. С. Маленькі прелюдії та фуґи. – К., 1993. – 48 с.
6. Бетховен Л. Вибрані фортепіанні твори. – К., 1975. – 68 с.
7. Бетховен Л. П'єси для фортепіано. – К., 1993. – 79 с.
8. Бетховен Л. 32 сонати для фортепіано. Т.І. – Москва, 1989. – 303 с. Т. II. – 1991. – 344 с.
9. Бортнянський Д. Сонати. – Ленинград, 1989. – 27 с.
10. Виборні етюди російських композиторів. – К., 1987. – 134 с.
11. Гаврилин В. П'єси. Для фортепиано. Т.І. – Москва, 1996. – 44 с.
12. Гайдн Й. Сонаты для фортепиано. – Москва, 2008. – 164 с.
13. Гедике А. Двенадцать мелодических этюдов. – Москва, 1999. – 45 с.
14. Глинка М. Пьесы. – Ростов – на – Дону, 1998. – 72 с.
15. Гречанинов А. Детский альбом. Бусинки. – Москва, 1988. – 31 с.
16. Григ Э. Лирические пьесы. – Москва, 2006. – 202 с.
17. Гріґ Е. Поетичні картинки для фортепіано. – К., 1967. – 18 с.
18. Кабалевський Д. Фортепианная музыка для детей и юношества. – Москва, 1974. – 28 с.
19. Клементі М. Сонатини. – К., 1993. – 23 с.
20. Косенко В. 24 дитячі п'єси для фортепіано. Редакція М. Б. Степаненка. – К., 1994. – 62 с.
21. Левченко Л. Музичне джерельце. Збірка музичних творів. Випуски 1,2,3,4. – Харків, 2004 р.
22. Лешгорн А. Этюды, соч. 65. – Москва, 2005. – 31 с.
23. Мошковский М. 15 Virtuозных этюдов, соч. 72. – Москва, 1994. – 23с.
24. Моцарт В. Избранные сонаты. Редакция К. Мартинсена, В. Вайсмана. – Ростов – на – Дону 1998. – 133 с.
25. Моцарт В. Три сонати для фортепіано. – К., 1993. – 32 с.
26. Популярні твори для фортепіано. Вип. 3. Укладач Б.Р. Верещагін. – К., 1977. – 39 с.
27. П'єси та ансамблі для фортепіано. Упорядник Ю.В. Доля. – К., 2005. – 31 с.
28. Сонатини для фортепіано. Для середніх класів ДМШ. Упорядкування Ю.В. Долі. – К., 2008. – 29 с.

29. Українська фортепіанна музика. Педагогічний репертуар для дітей та юнацтва. Навчальний посібник. Упорядники О.С. Завадська, О.С. Казачук. – К., 2006. – 162 с.
30. Фортепіано 5 клас. Перша частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1989. – 111 с.
31. Фортепіано 5 клас. Друга частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1989. – 103 с.
32. Фортепіано 6 клас. Перша частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1988. – 103 с.
33. Фортепіано 6 клас. Друга частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1988. – 95 с.
34. Фортепіано 7 клас. Перша частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1989. – 119 с.
35. Фортепіано 7 клас. Друга частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1982. – 112 с.
36. Чайковський П. Дитячий альбом, тв. 39. – К., 1995. – 40 с.
37. Чайковский П. Времена года. – Москва. 1998. – 56 с.
38. Шопен Ф. Сім прелюдій. Для фортепіано. – К., 2003. – 8 с.
39. Шуман Р. Альбом для юнацтва. Редакція О.Б. Гольденвейзера. – К., 1993. – 36 с.
40. Щуровський Ю.С. Вибрані твори для фортепіано. – К., 1987. – 79 с.
41. Щуровський Ю.С. Калейдоскоп. Дитячі п'єси для фортепіано. – К., 1982. – 39 с.

15. Інформаційні ресурси

- . Інформаційні ресурси
- http://www.big-library.com.ua/book/6_Istoriya_ukrainskoi_kylytri/
- <http://uk.wikipedia.org/>
- <http://krai.lib.kherson.ua/a1-peopl-1.htm>
- <http://www.ukrainians-world.org.ua/>
- <http://exlibris.org.ua/greathistory/r38.html>
- <http://notes.tarakanov.net/vokjazz.htm> – джазові ноти для солістів
- <http://www.piano.ru/library.html> - бібліотека фортепіанних нот
- http://nlib.narod.ru/_index.html <http://mus.lib.ru/> - нотний архів.
- <http://mutopiaproject.org/browse.html> - нотна бібліотека.
- <http://notes.tarakanov.net/bachpss.htm>
- http://nma.redhost24-001.com/DME/nma/nmapub_srch.php
- <http://www.keyboards.ru/play/index.html> Ноти и литература:
- <http://ldn-knigi.lib.ru/Musik.htm>
- <http://ru.wikipedia.org/wiki/Музыка>
- <http://nephele.kulichki.com/forum/>
- <http://www.notaviva.com/performance/index.html>

	http://www.mfiles.co.uk/sheet-music-classical.htm http://www.zimmusic.com/pages/an_02_01.php
Тривалість курсу	180 год.
Обсяг курсу	64 год. практичних занять та 116 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу здобувач буде</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <p>раціональні методи розучування та роботи над музичними творами; стильові та жанрові особливості фортепіанної музики; характеристики засобів музичної виразності (метро-ритм, артикуляція, динаміка; агогіка, тембр, туше, педалізація); апplikатурні принципи як засіб вирішення відповідних художніх завдань;</p> <p>навчально-методичну, музикознавчу, психолого-педагогічну літературу для змістовного аналізу музичних творів; нотні позначення, специфічні для даного інструмента;</p> <p>вміти:</p> <p>осягнути художню ідею на основі жанрово-стильового аналізу твору; володіти виконавським матеріалом різних епох і стилів світової і вітчизняної культури; використовувати виразові можливості музичного інструмента; грамотно педалізувати музичний твір; усно представити музично-теоретичний та виконавський аналіз музичних творів,.</p>
Ключові слова	Музикознавча діяльність, фортепіано, фактура, жанр, стиль, образ, ідея музична форма.
Формат курсу	Очний
	Проведення практичних занять та консультації, тренінги.
Теми	<p>Вдосконалення основ технічної майстерності. Робота над етюдами.</p> <p>Розвиток професійних музичних навичок в роботі над поліфонічним твором.</p> <p>Жанрово-стильові проблеми у фортепіанних творах зарубіжних композиторів.</p> <p>Ознайомлення з фактурними та образно-звуковими особливостями фортепіанних п'єс українських композиторів.</p> <p>Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми зарубіжних композиторів.\</p> <p>Жанр сонати та варіації на народну тему в українській музиці.</p>

	Ознайомлення з різними формами сучасної та джазової музики (вітчизняних та зарубіжних композиторів). Аналіз стилевих особливостей виконання підсумкової програми у підготовці до іспиту.
Підсумковий контроль, форма	Залік в 7 та іспит 8 семестрі.
Пререквізити	Для вивчення курсу магістранти потребують певного рівня довузівської інструментальної підготовки, відповідного ступеню розвитку музичних здібностей, технічних можливостей тощо.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, наукова дискусія, академконцерти.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання інструменту фортепіано, доступу до мережі Інтранет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання знань та умінь студентів здійснюється методом поточного модульного контролю та заліком. Підсумкова максимальна кількість балів 100. Виконання творів на фортепіано. Очікується, що магістранти охоплять широке коло різних жанрово-стильових моделей музичних творів. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі магістранти відвідають практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття й, у будь-якому випадку зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література та ноти, які магістранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Пропагується заохочення використання іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Оцінювання знань та умінь магістрантів здійснюється методом поточного модульного контролю та заліком. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; несвоєчасне виконання поставлених завдань і т. ін.
Вимоги до заліку (підсумкового тесту) та іспиту	Виконання творів Великої форми, поліфонії та п'єси українського/зарубіжного композитора.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/ 07.09. 2020/2 год.	Тема 1. Вдосконалення основ технічної майстерності. Робота над етюдами.	Практичне заняття	<p><i>Гаккель Л.</i> Фортепианная музыка XX века. – Ленинград: Советский композитор, 1990. – 288 с.</p> <p><i>Кашкадамова Н.</i> Фортепианне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</p> <p><i>Кияновська Л.</i> Сильова еволюція галицької музичної культури XIX-XX ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</p> <p><i>Козаренко О.</i> Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.</p> <p><i>Нейгауз Г. Г.</i> Об искусстве фортепианной игры. – М.: Музыка, 1967. – 265 с.</p> <p><i>Цытин Г. М.</i> Музыкант и его работа. – М.: Сов. композитор, 1988. – 384 с.</p>		
2 / 14.09, 21.09, 28.09, 05.10, 12.10 / 10 год	Тема2.Розвиток професійних музичних навичок в роботі над поліфонічним твором.	Практичне заняття	<p><i>Гаккель Л.</i> Фортепианная музыка XX века. – Ленинград: Советский композитор, 1990. – 288 с.</p> <p><i>Кашкадамова Н.</i> Фортепианне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</p> <p><i>Кияновська Л.</i> Сильова еволюція галицької музичної культури XIX-XX ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</p>		

			<p><i>Козаренко О.</i> Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.</p> <p><i>Нейгауз Г. Г.</i> Об искусстве фортепианной игры. – М.: Музыка, 1967. – 265 с.</p> <p><i>Цыпин Г. М.</i> Музыкант и его работа. – М.: Сов. композитор, 1988. – 384 с.</p>		
3 / 19.10 26.10 02.11, 09.11, 16.11, 2020/10 гоод.	Тема 3. Жанрово- стильові проблеми у фортепіанни х творів зарубіжних композиторі в.	Практичне заняття	<p><i>Гаккель Л.</i> Фортепианная музыка XX века. – Ленинград: Советский композитор, 1990. – 288 с.</p> <p><i>Кашикадамова Н.</i> Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</p> <p><i>Кияновська Л.</i> Стильова еволюція галицької музичної культури XIX-XX ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</p> <p><i>Козаренко О.</i> Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.</p> <p><i>Нейгауз Г. Г.</i> Об искусстве фортепианной игры. – М.: Музыка, 1967. – 265 с.</p> <p><i>Цыпин Г. М.</i> Музыкант и его работа. – М.: Сов. композитор, 1988. – 384 с.</p>		
4 / 23.11, 30.11, 07.12 14.12 21.12.	ТЕМА 4. Ознайомлен ня з фактурними та образно-	Практичне заняття	<p><i>Гаккель Л.</i> Фортепианная музыка XX века. – Ленинград: Советский композитор, 1990. – 288 с.</p>	Методи роботи з музични м матеріал ом (нотні	Об. 10. 20

2020/ 10год.	звуковими особливостями фортепіанних п'єс українських композиторів.		<p><i>Кашкадамова Н.</i> Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</p> <p><i>Кияновська Л.</i> Сильова еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</p> <p><i>Козаренко О.</i> Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.</p> <p><i>Нейгауз Г. Г.</i> Об искусстве фортепианной игры. – М.: Музыка, 1967. – 265 с.</p> <p><i>Цыпин Г. М.</i> Музыкант и его работа. – М.: Сов. композитор, 1988. – 384 с.</p>	видання 'звукозаписи).(4 год)	
5 / 11.02.20 20/ 2год.	ТЕМА 5. Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми зарубіжних композиторів.	Практичне заняття	<p><i>Гаккель Л.</i> Фортепіанная музыка XX века. – Ленинград: Советский композитор, 1990. – 288 с.</p> <p><i>Кашкадамова Н.</i> Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</p> <p><i>Кияновська Л.</i> Сильова еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</p> <p><i>Козаренко О.</i> Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.</p> <p><i>Нейгауз Г. Г.</i> Об искусстве фортепианной игры. – М.: Музыка, 1967. – 265 с.</p>		

			<i>Цытин Г. М.</i> Музыкант и его работа. – М.: Сов. композитор, 1988. – 384 с. /		
6 / 18.02, 05.02, 25.02 04.03 11.03 2020/ 10год.	ТЕМА 6. Жанр сонати та варіації на народну тему в українській музиці.	Практичне заняття	<i>Гаккель Л.</i> Фортепианная музыка XX века. – Ленинград: Советский композитор, 1990. – 288 с. <i>Кашкадамова Н.</i> Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с. <i>Кияновська Л.</i> Сильова еволюція галицької музичної культури XIX-XX ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с. <i>Козаренко О.</i> Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16. <i>Нейгауз Г. Г.</i> Об искусстве фортепианной игры. – М.: Музыка, 1967. – 265 с. <i>Цытин Г. М.</i> Музыкант и его работа. – М.: Сов. композитор, 1988. – 384 с.		
7 / 18.03 25.03 01.04 07.04 15.04. 2020/ 10год..-	ТЕМА 7. Ознайомлен ня з різними формами сучасної та джазової музики (вітчизняних та зарубіжних композиторі в).	Практичне заняття	<i>Гаккель Л.</i> Фортепианная музыка XX века. – Ленинград: Советский композитор, 1990. – 288 с. <i>Кашкадамова Н.</i> Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с. <i>Кияновська Л.</i> Сильова еволюція галицької музичної культури XIX-XX ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с. <i>Козаренко О.</i> Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія		

			<p>“Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.</p> <p><i>Нейгауз Г. Г.</i> Об искусстве фортепианной игры. – М.: Музыка, 1967. – 265 с.</p> <p><i>Цытин Г. М.</i> Музыкант и его работа. – М.: Сов. композитор, 1988. – 384 с.</p>		
8 / 22.04, 29.04, 06.0, 13.05, 20.05, 2020/ 10год.	ТЕМА 8. Аналіз стильових особливостей виконання й підсумкової програми у підготовці до іспиту.	Практичне заняття	<p><i>Гаккель Л.</i> Фортепианная музыка XX века. – Ленинград: Советский композитор, 1990. –</p> <p><i>Кашкадамова Н.</i> Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</p> <p><i>Кияновська Л.</i> Сильова еволюція галицької музичної культури XIX-XX ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</p> <p><i>Козаренко О.</i> Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.</p> <p><i>Нейгауз Г. Г.</i> Об искусстве фортепианной игры. – М.: Музыка, 1967. – 265 с.</p> <p><i>Цытин Г. М.</i> Музыкант и его работа. – М.: Сов. композитор, 1988. – 384 с.</p>		